

TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI
CANSEN BAŞARAN-SYMES'İN
“ÇİN’İ ANLAMAK & ÇİN İLE İŞ YAPMAK”
KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI

16 ARALIK 2016

İstanbul, InterContinental Otel

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İran Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Saygıdeğer Büyükelçim, Değerli Konuklar, Sevgili Basın Mensupları,

Hoş geldiniz. TÜSİAD adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. TÜSİAD ve Koç Üniversitesi - Ekonomik Araştırma Forumu işbirliğinde düzenlenen “Çin’i Anlamak & Çin ile İş Yapmak” konferansının dördüncüsünde sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyoruz. 2012’den bu yana gerçekleştirdiğimiz ve artık gelenekselleşen bu konferanslar serisinin bu yıl düzenlenmesine katkılarından ötürü, ana sponsorlarımız ICBC Türkiye ve Çimtaş Gruba; medya sponsorlarımız Dünya Gazetesi ve Fortune Dergisi’ne; destekleri dolayısıyla da Mazars Denge ve Arzum’a çok teşekkür ederiz.

Konferansın bu yılki ana temasını “2025’e Doğru Çin” olarak belirledik. Bu çerçevede Çin’in orta ve uzun vadeli ekonomi politikaları ışığında, Çin ekonomisindeki son gelişmeler, yabancılar için iş yapma ortamı, Türkiye için barındırdığı fırsatlar ve güçlükler, her biri kendi alanında uzman çok değerli konuşmacılarımız tarafından farklı açılardan ele alınacak. Çin’deki bu gelişmelerin Türk ve dünya ekonomisi üzerindeki etkileri her yönüyle tartışılacak. Bu bağlamda Çin hükümeti tarafından açıklanan ve uygulanmaya başlanan 3 plan/proje özellikle vurgulanacak. Bunlar:

- Bu sene Mart ayında açıklanan “13. Beş Yıllık Kalkınma Planı”
- 2015’te vizyon ve eylem planı açıklanan Asya, Avrupa, Ortadoğu’daki pek çok ülkeyi içine alan “Bir Kuşak & Bir Yol” projesi
- Çin’in Sanayi 4.0 strateji belgesi niteliğindeki “Made in China 2025” planıdır.

Biz de bu konferans ile Çin’deki son gelişmelere yönelik Türk iş dünyası ve karar alıcılarında ufuk açıcı bir zemin oluşturmayı; bu gelişmelerin Türk-Çin ekonomik ilişkileri üzerine etkilerini derinlikli bir şekilde değerlendirmeyi amaçlıyoruz. Aynı zamanda yavaşlayan Çin ekonomisinin “yeni normal” olarak adlandırılan sürdürülebilir ve nitelikli ekonomik büyüme modeline ışık tutmak ve bunun Türk ve dünya ekonomisine yansımalarını değerlendirmek arzusundayız. Etkinliğin Çin’de yaşanan önemli gelişmeleri daha iyi anlamak ve Çin ile iş yapmak konusunda mevcut koşulları değerlendirmek açısından da önemli bir fırsat yaratacağına inanıyoruz

Bugün artık dünyanın en büyük ikinci ekonomisi ve en büyük ihracatçısı olan, giderek zenginleşen 1,4 milyar nüfusu ile Çin, TÜSİAD’ın özellikle son 10 yıldır öncelik verdiği ülkelerden biri. 2015 yılında Sayın Korhan Kurdoğlu’nun başkanlığında kurulan “TÜSİAD Çin Network”ü bünyesinde Türkiye’de, Çin’de ve Avrupa’da temaslarda bulunuyor, çalışmalar yürütüyoruz. Henüz bu Network’e dâhil olmayan değerli üyelerimizi ve özellikle de Türkiye’de faaliyet gösteren Çinli firmaları bu Network’e üye olmaya ve Türkiye ile Çin arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkı vermeye davet etmek isterim.

Değerli konuklar,

Çin bugün küresel ekonominin en etkili aktörlerinden biri haline gelmiş dev bir ekonomidir. 2015 yılında 10,86 trilyon dolarlık GSYİH ile tüm dünya ekonomisinin %15’ini oluşturmakta; ekonomik büyümesinin küresel ekonomiye katkısı %25’i bulmaktadır. Bu son derece önemli bir rakam. Önümüzdeki 5 sene boyunca bu katkının %25-30 civarında devam etmesi beklenmektedir. Çin para birimi Yuan’ın IMF’de geçen seneden beri yer almasıyla küresel finans sisteminde de Çin’in önemi giderek artmaktadır.

Ancak, diğer yandan Çin nispeten daha düşük ekonomik büyüme oranlarının hâkim olduğu bir döneme girmiştir. İki haneli büyüme rakamlarının yerini, “yeni normal” olarak nitelendirilen, 2015’te %6,9 olarak gerçekleşen, 2016’da OECD tahminlerine göre %6,7 civarında beklenen bir ekonomik büyüme almıştır. Bu yeni modelde ihracat ve yatırım harcamaları odaklı bir yapıdan iç tüketim, inovasyon ve hizmet sektörünün ağırlığının arttığı bir yapıya geçilmektedir. Geleneksel sanayi kolları dönüşmekte, yüksek teknolojiye sahip sanayinin gelişimi için yapısal reformlara hız verilmektedir. Bugünlerde böyle bir Çin’den bahsediyoruz.

Bu yıl Mart ayında yayınlanan 13. Beş Yıllık Kalkınma Planı da bu yeni ekonomik yapıyı destekleyici nitelikte tedbirler içermektedir. Ayrıca geçtiğimiz yıl açıklanan Made in China 2025 planı ile de inovasyonun ekonomideki etkisini arttırmak ve Çin sanayisini kapsamlı/yenilikçi bir şekilde dönüştürmek amaçlanmaktadır. Çin ekonomisinin ölçeğinden ötürü, tüm bu dönüşümün küresel ekonomi üzerinde önemli yansımaları olmaktadır.

Bunun yanı sıra, Çin hükümetinin geçtiğimiz yıl açıkladığı Bir Kuşak Bir Yol projesi, hem Çin ekonomisini canlandıracak hem de küresel piyasaları birbirine yaklaştıracak uzun vadeli be oldukça önemli bir girişimdir. Bu projeyi hayata geçirmek için oluşturulan Asya Altyapı Yatırım Bankası’na Türkiye de kurucu üye olarak katılmıştır. Pek çok ülke ekonomisini önemli ölçüde etkileyecek olan bu dev proje içinde, Türkiye de tarihi İpek Yolu’nun devamı olan Orta Koridor çerçevesinde mutlaka yer almalıdır. Çin’den başlayarak Orta Asya ve Hazar bölgesini ülkemiz üzerinden Avrupa’ya bağlayan Orta Koridor, Asya’daki en kısa ve en rekabetçi güzergâhtır. 2. oturumda bu husus konuklarımız tarafından da daha detaylı ele alınacaktır.

Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilere baktığımızda, 2015’te 27,3 milyar dolar; 2016 yılı ilk 10 ayında ise 23,4 milyar dolarlık ticaret hacmiyle, Çin’in ülkemizin en önemli 2. ticaret ortağı olduğunu görmekteyiz. Buna karşın, Türkiye aleyhine gelişen dış ticaret açığı Çin ile olan ilişkilerde en önemli hususu teşkil etmektedir ve mutlaka düzeltilmesi gereken bir alandır. Bunun iyileştirilmesi amacıyla öncelikle Çin’e ihraç ettiğimiz ürünleri çeşitlendirmeliyiz. Ayrıca Çinli firmaların ülkemizde enerji, altyapı, turizm, finans, bilişim teknolojileri gibi sektörlerde yatırım yapmalarının, dengesizliği her iki taraf açısından yarar getirecek şekilde düzeltilebileceğine inanmaktayız. Türk ve Çinli şirketler arasında kurulacak ortaklıkların da bu gelişime ivme kazandıracağını düşünüyoruz.

Bu anlamda devlet başkanları ve bakanlar düzeyinde üst düzey temaslara da olumlu sonuçlarını görüyor ve memnuniyetle karşılıyoruz. Gerek Eylül ayında Çin’in ev sahipliğinde gerçekleşen G20 Zirvesi’nde cumhurbaşkanları düzeyindeki temaslara, gerek Kasım ayında Ankara’da Başbakan Yardımcıları düzeyinde yapılan ilk Hükümetler arası İşbirliği Komitesi, gerekse Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı düzeyindeki yıl boyunca yapılan temaslara neticesinde enerji, nükleer güvenlik ve bitki sağlığı gibi pek çok alanda işbirliği anlaşması imzalanmıştır. TÜSiAD olarak tüm bu gelişmeleri büyük memnuniyetle karşılıyoruz.

Bununla birlikte, Türkiye ve Çin arasındaki ticaret hacmini artırmak amacıyla 2012’de imzalanan swap (para takası) anlaşması kapsamında, TC Merkez Bankası ile Çin Merkez Bankası arasında ilk para takası 30 Kasım’da gerçekleştirildi. ICBC Türkiye tarafından yapılan 450 milyon TL’lik bir kullanımla hayata geçirilen bu anlaşmanın, ülkelerimiz arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesi açısından önemli bir adım olduğunu düşünüyor, bu tür kullanımların artmasını temenni ediyoruz.

Değerli konuklar,

Geçen seneki konuşmamda da belirttiğim bazı hususları tekrarlamak ve takipçisi olduğumuzu ifade etmek istiyorum:

Türkiye ve Çin arasındaki işbirliğinin daha üst seviyeye ulaşması, ikili ticaret ve yatırım ilişkilerinin ivme kazanması açısından Vize Kolaylaştırma Anlaşması'nda sürecin hızlanmasını çok önemsiyoruz. Ancak, Şubat 2016'dan bu yana Çin tarafından ülkemiz vatandaşlarına uygulanan vize prosedürlerinde yapılan değişikliklerle ek talepler getirilmiş, vize almak daha zor ve uzun bir hal almıştır. Sayın Büyükelçi'nin de huzurunda bu konuda desteğini almaktan memnuniyet duyacağımızı ifade etmek isterim.

Ülkemizin Çin'e ihracatında en çok potansiyel arz eden ürünler arasında gıda ve tarım ürünleri yer almaktadır. Türkiye'nin Çin ile tarım ürünleri ticaretini artırması ve karşılıklı yapılacak yatırımlar Türkiye'nin Çin'e yönelik ticaret açığını azaltmasına büyük katkı sağlayacaktır. İmzalanan anlaşmaların süratle uygulamaya konulması, her iki ülkedeki ilgili kurumların süreçleri hızlı bir şekilde tamamlamaları büyük önem arz etmektedir. Nitekim, 2015'teki G20 Zirvesi'nde Türkiye'den Çin'e ihraç edilecek kiraz ve süt ürünleri konusunda protokoller imzalanmış, ancak halen bu anlaşmalar tam olarak uygulamaya geçememiştir. Ayrıca et ürünleri gibi çeşitli gıda ürünlerinin Çin'e ihracatının önündeki halen var olan engeller düşünüldüğünde, bu sürecin hız kazanmasının çok önemli olduğuna inanıyoruz. Bu konuda Çin Ticaret Bakanlığı ve Çin Kalite, Kontrol, Denetim İdaresi ile düzenli temaslar büyük önem arz etmektedir.

Turizm alanında da iki ülke girişimcileri için büyük fırsatlar bulunmaktadır. Çin, 2015 yılında 120 milyon kişi ile dünyaya en fazla turist gönderen ülke olmuştur. 5 yıl içinde yurtdışına giden turist sayısının 600 milyonu bulması öngörülmektedir. Turizmden pay almak için çok ciddi bir rakam. Hızla zenginleşen Çinli nüfus, daha kaliteli ürün ve hizmetler arayışı içerisinde. Buna bağlı olarak, kültür turizmi dışında, alışveriş turizmi, sağlık turizmi, golf turizmi gibi farklı turizm alanları da Çinliler arasında oldukça popüler hale gelmektedir. Çin'den bu alanlarda turist çekmek yönünde yapılacak çalışmalar 2017 yılında turizm sektörüne çok büyük katma değer yaratacaktır.

Değerli konuklar,

Küresel ekonominin en etkili paydaşlarından biri olan Çin'in içinden geçmekte olduğu ekonomik süreci daha iyi analiz etmenin -özel sektör olarak- kritik önemde olduğuna inanıyoruz.

Bu konferansın da, Çin'de yaşanan bu önemli gelişmeleri daha iyi anlamak ve Çin ile iş yapmak konusunda Türk iş dünyası için ufuk açıcı bir zemin oluşturmasını temenni ediyorum. Ülkemizin, Çin ile ikili ekonomik ilişkilerinin gelişmesine olumlu katkı sağlayacak bir zemin oluşturmasını diliyorum.

Hepinize mutlu ve sağlıklı bir yıl dilerim. Katiliminiz için Yönetim Kurulum ve şahsim adına ayrıca teşekkür ederim.